

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 175 παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής(1),

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής(2),

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών(3),

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της συνθήκης(4),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Οι φυσικοί πόροι, η συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των οποίων προβλέπεται στο άρθρο 174 της συνθήκης, περιλαμβάνουν, εκτός από τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, το πετρέλαιο, το φυσικό αέριο και τα στερεά καύσιμα, που αποτελούν τις βασικές πηγές ενέργειας αλλά συνιστούν επίσης και τις κύριες πηγές εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Μεταξύ των στόχων του εν λόγω άρθρου, περιλαμβάνεται και η προώθηση, σε διεθνές επίπεδο, μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων.

(2) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο "Αειφόρος ανάπτυξη της Ευρώπης για έναν καλύτερο κόσμο: στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αειφόρο ανάπτυξη", που υποβλήθηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Γκέτεμποργκ, στις 15 και 16 Ιουνίου 2001, μεταξύ των κυρίων εμποδίων για την αειφόρο ανάπτυξη αναφέρονται οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου και η ρύπανση που οφείλονται στις μεταφορές. Για την αντιμετώπιση των εμποδίων αυτών, είναι απαραίτητη μια νέα προσέγγιση των κοινοτικών πολιτικών ώστε να προσεγγίσουν τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, με σκοπό την μεταβολή των προτύπων κατανάλωσης και επενδύσεων.

(3) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Γκέτεμποργκ θέσπισε στρατηγική για την αειφόρο ανάπτυξη και προσέθεσε περιβαλλοντική διάσταση στη διαδικασία της Λισσαβόνας για την απασχόληση, την οικονομική μεταρρύθμιση και την κοινωνική συνοχή.

(4) Η ενεργειακή απόδοση και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας συνιστούν σημαντικό μέρος της σειράς των απαραίτητων μέτρων για τη συμμόρφωση προς τις διατάξεις του πρωτοκόλλου του Κιότο, που προβλέπονται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος για την αλλαγή του κλίματος (ΕΠΑΚ). Οι φυσικές μεταβολές που παρατηρούνται σε ολόκληρη την Ευρώπη και σε άλλα μέρη του κόσμου καταδεικνύουν την ανάγκη να αναληφθεί επείγουσα δράση.

(5) Στην Πράσινη Βίβλο με τίτλο "Προς μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού" διαπιστώνεται αυξανόμενη εξάρτηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης από εξωτερικές ενεργειακές πηγές, εξάρτηση που μπορεί να φθάσει σε ποσοστό 70 % σε 20-30 έτη (έναντι του 50 % σήμερα), υπογραμμίζεται η ανάγκη εξισορρόπησης της πολιτικής εφοδιασμού μέσω σαφών δράσεων υπέρ μιας πολιτικής της ζήτησης, ενώ γίνεται έκκληση για αληθινή αλλαγή της συμπεριφοράς των καταναλωτών ώστε να προσανατολισθεί η ζήτηση προς μια καλύτερα ελεγχόμενη και πιο φιλική προς το περιβάλλον κατανάλωση, ιδίως στις μεταφορές και τις κατασκευές, και να δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη των νέων και ανανεώσιμων μορφών ενέργειας όσον αφορά τον ενεργειακό εφοδιασμό με σκοπό την αντιμετώπιση της πρόκλησης που συνιστά η θέρμανση του πλανήτη.

(6) Στο ψήφισμά του για την Πράσινη Βίβλο "Προς μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού"(5), το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θέτει την ενεργειακή απόδοση και την εξοικονόμηση ενέργειας ως πρώτη προτεραιότητα.

Κάνει έκκληση να προωθηθεί μια "ευφυής" προσέγγιση στη χρήση της ενέργειας, με

την οποία η Ευρώπη θα καταστεί η πλέον αποδοτική από ενεργειακή άποψη οικονομία στον κόσμο.

(7) Η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με ένα σχέδιο δράσης για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα προβλέπει συμπληρωματική ετήσια βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά 1 % σε σχέση με το 0,6 % που αντιστοιχεί στην τάση που καταγράφηκε κατά τη διάρκεια των δέκα τελευταίων ετών. Εάν επιτευχθεί ο στόχος αυτός, θα καταστεί δυνατή, το 2010, η επίτευξη των δύο τρίτων του δυναμικού εξοικονόμησης ενέργειας, που εκτιμάται σε 18 % της συνολικής κατανάλωσης. Στο σχέδιο δράσης προτείνονται νομοθετικά μέτρα και δράσεις υποστήριξης. Για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης, απαιτείται επίσης η κατάρτιση αποδοτικών συστημάτων ελέγχου και παρακολούθησης.

(8) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής "Ενέργεια για το μέλλον: ανανεώσιμες πηγές ενέργειας - Λευκή Βίβλος σχετικά με κοινοτική στρατηγική και σχέδιο δράσης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας", προβλέπεται ο ενδεικτικός στόχος του 12 % της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στη μεικτή εγχώρια κατανάλωση της Κοινότητας, έως το 2010. Το Συμβούλιο, στο ψήφισμά του, της 8ης Ιουνίου 1998, για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας(6) και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο ψήφισμά του για τη Λευκή Βίβλο, υπογράμμισαν την ανάγκη σημαντικής και διαρκούς αύξησης της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Κοινότητα και ενέκριναν απολύτως τη στρατηγική και το σχέδιο δράσης που πρότεινε η Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης των προγραμμάτων υποστήριξης στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Στο σχέδιο δράσης προβλέπονται μέτρα υποστήριξης της προώθησης και της ανάπτυξης των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας. Στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της κοινοτικής στρατηγικής και του προγράμματος δράσης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (1998-2000), διαπιστώνεται η πρόοδος που έχει πραγματοποιηθεί, με παράλληλη υπογράμμιση ότι απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες, σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο, για την επίτευξη των εν λόγω στόχων και, ιδίως, νέα νομοθετικά μέτρα για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την προώθησή τους.

(9) Η οδηγία 2001/77/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 2001, για την προαγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ανανεώσιμες πηγές στην εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας(7) θέτει εθνικούς ενδεικτικούς στόχους συμβατούς προς τον συνολικό ενδεικτικό στόχο της Κοινότητας του 12 % της ακαθάριστης εθνικής κατανάλωσης ενέργειας έως το 2010, και ιδίως με το ενδεικτικό ποσοστό 22,1 % της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές επί του συνόλου της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στην Κοινότητα έως το 2010.

(10) Με το ψήφισμα σχετικά με τη χρησιμοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις χώρες ΑΚΕ(8), που υιοθετήθηκε από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση Ίσης Εκπροσώπησης ΑΚΕ-ΕΕ την 1η Νοεμβρίου 2001, ζητείται από την Επιτροπή "να ενσωματώσει τον βιώσιμο ενεργειακό εφοδιασμό, κυρίως μέσω της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στη νέα στρατηγική αναπτυξιακής πολιτικής της, ως τομέα δράσης προτεραιότητας".

(11) Το "Τελικό Σχέδιο Εφαρμογής" της παγκόσμιας διάσκεψης για την αειφόρο ανάπτυξη, που υιοθετήθηκε στις 2 Σεπτεμβρίου 2002, δεσμεύει τις υπογράφουσες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να καταβάλλουν προσπάθειες προκειμένου να:

- αυξηθεί σημαντικά το συνολικό μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη σύνθεση ενεργειακών μορφών,

- να επιτευχθούν ίσοι όροι ανταγωνισμού για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σε σχέση με τις άλλες ενεργειακές πηγές,
- να προωθηθούν περαιτέρω η έρευνα και η ανάπτυξη στους τομείς των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ενεργειακής απόδοσης και των λιγότερο ρυπογόνων τεχνολογιών συμβατικών καυσίμων,
- και να διατεθούν στις αναπτυσσόμενες χώρες οι οικονομικοί πόροι για την ανάπτυξη τεχνογνωσίας στον ενεργειακό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της ενεργειακής απόδοσης και των λιγότερο ρυπογόνων τεχνολογιών συμβατικών καυσίμων, προκειμένου να επιτευχθεί αιεφόρος ανάπτυξη.

(12) Η πρωτοβουλία εταιρικής σχέσης της ΕΕ "Πρωτοβουλία για την ενέργεια προκειμένου να εξαλειφθεί η φτώχεια και να εξασφαλισθεί η αιεφόρος ανάπτυξη", που ξεκίνησε την 1η Σεπτεμβρίου 2002, βασίζεται στην βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και στην αυξημένη χρησιμοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και πολλές αναπτυσσόμενες χώρες και περιφερειακές οργανώσεις, καθώς επίσης ο ιδιωτικός τομέας και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, μετέχουν ήδη στην πρωτοβουλία αυτή, της οποίας οι αρχές και η στρατηγική καθορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής για την ενεργειακή συνεργασία με τις αναπτυσσόμενες χώρες.

(13) Εφόσον πολλά κοινοτικά μέτρα αναφορικά με την ενεργειακή απόδοση, ιδίως η επισήμανση του ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού γραφείου και επικοινωνιών, καθώς και η τυποποίηση των συσκευών φωτισμού, θέρμανσης και κλιματισμού, δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα για τα κράτη μέλη, πρέπει να αναληφθεί προσπάθεια προώθησης σε κοινοτικό επίπεδο, με τη βοήθεια ειδικών προγραμμάτων, ώστε να δημιουργηθούν οι συνθήκες για τη στροφή προς την κατεύθυνση αιεφόρων ενεργειακών συστημάτων.

(14) Το ίδιο ισχύει όσον αφορά κοινοτικά μέτρα που αποσκοπούν σε μεγαλύτερη διείσδυση στην αγορά των ανανεώσιμων ενεργειακών πηγών, ιδίως την τυποποίηση εξοπλισμού για την παραγωγή και κατανάλωση ανανεώσιμων μορφών ενέργειας.

(15) Η απόφαση 1999/21/EK, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 1998, για τη θέσπιση πολυετούς προγράμματος πλαισίου για δράσεις στον τομέα της ενέργειας (1998-2002) και συναφή μέτρα(9), καθώς και οι αποφάσεις σχετικά με ειδικά προγράμματα, συγκεκριμένα η απόφαση 1999/22/EK του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 1998, για τη θέσπιση πολυετούς προγράμματος μελετών, αναλύσεων, προβλέψεων και άλλων συναφών εργασιών στον τομέα της ενέργειας (1998-2002) - Πρόγραμμα >ISO_1>ETAP(10), >ISO_7>η απόφαση 1999/23/EK του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 1998, για τη θέσπιση πολυετούς προγράμματος για την προώθηση της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της ενέργειας (1998-2002) - Πρόγραμμα >ISO_1>Synergy(11), >ISO_7>η απόφαση 1999/24/EK, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 1998, για τη θέσπιση πολυετούς προγράμματος τεχνολογικών δράσεων για την προώθηση της αντιρρυπαντικής και αποδοτικής χρησιμοποίησης των στερεών καυσίμων (1998-2002) - Πρόγραμμα >ISO_1>Carnot(12), >ISO_7>η απόφαση 1999/25/EK, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 1998, για τη θέσπιση πολυετούς προγράμματος δράσεων (1998-2002) στον πυρηνικό τομέα σχετικά με την ασφάλεια μεταφοράς ραδιενεργών υλικών, τους ελέγχους των διασφαλίσεων και τη βιομηχανική συνεργασία ώστε να προωθηθούν ορισμένα ζητήματα ασφάλειας των πυρηνικών εγκαταστάσεων στις χώρες που συμμετέχουν προς το παρόν στο πρόγραμμα >ISO_1>Tacis - >ISO_7>Πρόγραμμα >ISO_1>Sure(13), >ISO_7>η απόφαση 646/2000/EK του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2000, σχετικά με τη θέσπιση πολυετούς προγράμματος για την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Κοινότητα (1998-2002) - Πρόγραμμα >ISO_1>Altener(14) >ISO_7>και η απόφαση 647/2000/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28 Φεβρουαρίου 2000, σχετικά με τη θέσπιση πολυετούς προγράμματος για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας (1998 2002) - Πρόγραμμα >ISO_1>Save(15), >ISO_7>έληξαν την 31η Δεκεμβρίου 2002.

(16) Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2, της απόφασης 1999/21/EK, Ευρατόμ, η Επιτροπή ανέθεσε σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες την εξωτερική αξιολόγηση του εν λόγω προγράμματος-πλαίσιο και των ειδικών προγραμμάτων. Οι αξιολογητές αναγνωρίζουν, στην έκθεσή τους, τη σημασία, ιδίως, των προγραμμάτων >ISO_1>Altener, Save, Synergy >ISO_7>και >ISO_1>ETAP >ISO_7>στην εφαρμογή της ενεργειακής στρατηγικής και της κοινοτικής στρατηγικής για την αιεφόρο ανάπτυξη. Διαπιστώνουν τις ελλείψεις μέσω των εν λόγω προγραμμάτων έναντι των πραγματικών αναγκών και συνιστούν την ενίσχυσή τους.

(17) Παρίσταται εύλογο να αυξηθεί το χρηματοδοτικό πλαίσιο, ώστε το πρόγραμμα "Ευφυής ενέργεια - Ευρώπη" να αποβεί ακόμη πληρέστερο.

(18) Λαμβανομένης υπόψη της κοινοτικής στρατηγικής για την αιεφόρο ανάπτυξη, καθώς και των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων του προγράμματος-πλαίσιο, θεωρείται απαραίτητο να ενισχυθεί ή κοινοτική υποστήριξη στους τομείς της ενέργειας που συμβάλλουν στην αιεφόρο ανάπτυξη, με τη συγκέντρωσή τους σε ένα μόνο πρόγραμμα, με τίτλο "Ευφυής ενέργεια - Ευρώπη", που θα περιλαμβάνει τέσσερα ειδικά πεδία.

(19) Η σημασία και η επιτυχία της κοινοτικής υποστήριξης στις ανανεώσιμες μορφές ενέργειας, στο πλαίσιο του προγράμματος >ISO_1>Altener, >ISO_7>κατά τη χρονική περίοδο 1993-2002, αιτιολογεί τη συνέχισή του και τη συμπερίληψή του στο υφιστάμενο πρόγραμμα ειδικού πεδίου αναφορικά με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με τίτλο ">ISO_1>Altener".

(20) >ISO_7>Η ανάγκη ενίσχυσης της κοινοτικής υποστήριξης για την ορθολογική χρήση της ενέργειας και η επιτυχία του προγράμματος >ISO_1>Save >ISO_7>κατά τη χρονική περίοδο 1991-2002 αιτιολογεί την συμπερίληψή του στο υφιστάμενο πρόγραμμα ειδικού πεδίου αναφορικά με την ενεργειακή απόδοση, με τίτλο ">ISO_1>Save".

(21) >ISO_7>Η βελτίωση της χρήσης της ενέργειας στον τομέα των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένης της διαφοροποίησης των καυσίμων, όπου οι νέες υπό ανάπτυξη ενεργειακές πηγές, όπως το υδρογόνο, και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μπορούν να διαδραματίζουν κάποιο ρόλο, αποκτά μεγάλη σημασία στο πλαίσιο των κοινοτικών προσπαθειών που αποβλέπουν στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις μεταφορές, γεγονός που δικαιολογεί τη συμπερίληψη στο πρόγραμμα "Ευφυής Ενέργεια - Ευρώπη" ειδικού πεδίου το οποίο αφορά τις ενεργειακές πτυχές των μεταφορών, με τίτλο ">ISO_1>Steer".

(22) >ISO_7>Η ανάγκη προώθησης μορφών βέλτιστης πρακτικής που έχουν αναπτυχθεί στην Κοινότητα στους τομείς των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης, και η ανάγκη μεταφοράς τους, ιδίως σε αναπτυσσόμενες χώρες, συνιστά μία από τις προτεραιότητες των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η Κοινότητα σε διεθνές επίπεδο, όπως και η ενίσχυση της συνεργασίας κατά τη χρησιμοποίηση των ευέλικτων μηχανισμών του πρωτοκόλλου του Κιότο. Για την εξασφάλιση της συνέχειας ως προς το παλαιό πρόγραμμα >ISO_1>Synergy >ISO_7>για τις δράσεις στα προαναφερθέντα πεδία, θα πρέπει να συμπεριληφθεί στο

παρόν πρόγραμμα ένα ειδικό πεδίο αναφορικά με την προώθηση ανανεώσιμων μορφών ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας, με τίτλο ">ISO_1>Coopener".

(23) >ISO_7>Η ανταλλαγή τεχνογνωσίας, βέλτιστων πρακτικών και αποτελεσμάτων της έρευνας, ο συντονισμός στο πλαίσιο του προγράμματος και με άλλες κοινοτικές πολιτικές, η συνέχεια σε σχέση με υφιστάμενα προγράμματα, η σταθερότητα των κανόνων συμμετοχής, η επάρκεια σε ανθρώπινους πόρους, καθώς και η ταχεία εφαρμογή θα κρίνουν αποφασιστικά την επιτυχία του προγράμματος "Ευφυής ενέργεια - Ευρώπη". Στο πλαίσιο αυτό, οι εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές οργανώσεις θα μπορούσαν να διαδραματίσουν ωφέλιμο ρόλο, συμβάλλοντας στην υλοποίηση του παρόντος προγράμματος με αντίστοιχα εθνικά προγράμματα.

(24) Η ισότητα ευκαιριών ανδρών και γυναικών αποτελεί σημαντική πτυχή όλων των κοινοτικών προγραμμάτων και θα πρέπει, συνεπώς, να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο του προγράμματος "Ευφυής Ενέργεια - Ευρώπη".

(25) Η παρούσα απόφαση καθορίζει, για όλη τη διάρκεια του προγράμματος, ένα χρηματοδοτικό πλαίσιο που αποτελεί την προνομιακή αναφορά, κατά την έννοια του σημείου 33 της διοργανικής συμφωνίας, της 6ης Μαΐου 1999, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη βελτίωση της διαδικασίας του προϋπολογισμού(16), για την αρμόδια επί του προϋπολογισμού αρχή μέσα στα πλαίσια της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού.

(26) Δεδομένου ότι οι στόχοι του προβλεπόμενου προγράμματος, οι οποίοι αφορούν την εφαρμογή της κοινοτικής στρατηγικής στα πεδία της ενέργειας που συμβάλλουν στην αειφόρο ανάπτυξη, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, ενεργώντας μεμονωμένα, αφού απαιτείται εκστρατεία προώθησης και ανταλλαγές βάσει στενής συνεργασίας σε ευρωπαϊκή κλίμακα μεταξύ των διαφόρων συντελεστών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, και δύνανται, συνεπώς, να πραγματοποιηθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που καθορίζεται στο άρθρο 5 της συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως αναφέρεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα απόφαση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των εν λόγω στόχων όρια.

(27) Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης ισχύουν με την επιφύλαξη των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης, και ιδίως των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος.

(28) Τα απαραίτητα μέτρα για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή(17),

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Θεσπίζεται πολυετές πρόγραμμα δράσεων στον τομέα της ενέργειας: "Ευφυής ενέργεια - Ευρώπη", εφεξής αποκαλούμενο "το παρόν πρόγραμμα", για την περίοδο 2003-2006.

2. Το παρόν πρόγραμμα υποστηρίζει την αειφόρο ανάπτυξη στον τομέα της ενέργειας, παρέχοντας ισορροπημένη συμβολή στην επίτευξη των ακόλουθων γενικών στόχων: ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, ανταγωνιστικότητα και προστασία του περιβάλλοντος.

3. Το παρόν πρόγραμμα αποσκοπεί επίσης στην οικονομική και κοινωνική συνοχή και επιδιώκει την ενίσχυση της διαφάνειας, της συνεκτικότητας και της συμπληρωματικότητας όλων των δράσεων και λοιπών σχετικών μέτρων στον τομέα της ενέργειας, συνδέοντας έτσι αποτελεσματικά τα μέτρα αυτά με τις δράσεις που διεξάγονται στο πλαίσιο άλλων πολιτικών της Κοινότητας και των κρατών μελών.

Άρθρο 2

Οι ειδικοί στόχοι του παρόντος προγράμματος είναι οι ακόλουθοι:

α) να παράσχει τα απαραίτητα στοιχεία για την προώθηση της ενεργειακής αποτελεσματικότητας, τη μεγαλύτερη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ενεργειακής διαφοροποίησης, όπως μέσω νέων υπό ανάπτυξη και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, μεταξύ άλλων και στον τομέα των μεταφορών, τη βελτίωση της αειφορίας, την ανάπτυξη του δυναμικού των περιφερειών, και ιδίως των εξόχως απόκεντρων περιοχών και των νήσων, και την εκπόνηση νομοθετικών μέτρων για την επίτευξη των εν λόγω στρατηγικών στόχων·

β) να αναπτύξει μηχανισμούς και μέσα, που μπορούν να χρησιμοποιούνται από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, για την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση του αντίκτυπου των μέτρων που έχουν θεσπίσει η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της στους τομείς της ενεργειακής αποτελεσματικότητας και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειακών πτυχών των μεταφορών·

γ) να προωθήσει αποδοτικά και ευφυή συστήματα παραγωγής και κατανάλωσης ενέργειας, που στηρίζονται σε στέρεες και αειφόρες βάσεις, με την ευαισθητοποίηση, ιδίως μέσω του εκπαιδευτικού συστήματος, και με την προώθηση ανταλλαγών εμπειρίας και τεχνογνωσίας μεταξύ των κύριων ενδιαφερομένων φορέων, των επιχειρήσεων και των πολιτών εν γένει, με την υποστήριξη δράσεων που στοχεύουν στην ενθάρρυνση των επενδύσεων στις αναδυόμενες τεχνολογίες, και με την ενθάρρυνση της διάδοσης βέλτιστων πρακτικών και βέλτιστης διαθέσιμης τεχνολογίας, καθώς και με μέσα προώθησης σε διεθνές επίπεδο.

Άρθρο 3

1. Το παρόν πρόγραμμα διαρθρώνεται σε τέσσερα ειδικά πεδία, ως εξής:

α) το πρόγραμμα ">ISO_1>Save", >ISO_7>που αφορά τη βελτίωση της ενεργειακής αποτελεσματικότητας και την ορθολογική χρήση της ενέργειας, ιδίως στον οικοδομικό και τον βιομηχανικό τομέα, εξαιρέσει των δράσεων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του προγράμματος >ISO_1>Steer, >ISO_7>συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης νομοθετικών μέτρων και της εφαρμογής τους·

β) το πρόγραμμα ">ISO_1>Altener", >ISO_7>που αφορά την προώθηση νέων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για συγκεντρωμένη και αποκεντρωμένη παραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας, καθώς και την ένταξή τους στο τοπικό περιβάλλον και στα ενεργειακά συστήματα, εξαιρέσει των δράσεων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του προγράμματος >ISO_1>Steer, >ISO_7>συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης νομοθετικών μέτρων και της εφαρμογής τους·

γ) το πρόγραμμα ">ISO_1>Steer", >ISO_7>που αφορά την υποστήριξη πρωτοβουλιών με αντικείμενο όλες τις ενεργειακές πτυχές των μεταφορών, τη διαφοροποίηση των καυσίμων, όπως μέσω νέων υπό ανάπτυξη και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και την προώθηση καυσίμων από ανανεώσιμες πηγές και της ενεργειακής αποτελεσματικότητας στις μεταφορές, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης νομοθετικών μέτρων και της εφαρμογής τους·

δ) το πρόγραμμα ">ISO_1>Coopener", >ISO_7>που αφορά την υποστήριξη

πρωτοβουλιών με αντικείμενο την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της ενεργειακής αποτελεσματικότητας στις αναπτυσσόμενες χώρες, και ιδίως στα πλαίσια της συνεργασίας της Κοινότητας με αναπτυσσόμενες χώρες της Αφρικής, της Ασίας, της Λατινικής Αμερικής και του Ειρηνικού.

2. Μπορούν να εγκαινιασθούν "κύριες δράσεις", οι οποίες συνίστανται σε πρωτοβουλίες που συνδυάζουν πολλά από τα ανωτέρω ειδικά πεδία και/ή αφορούν ορισμένες κοινοτικές προτεραιότητες, όπως είναι η αειφόρος ανάπτυξη στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 299 παράγραφος 2 της συνθήκης.

Άρθρο 4

1. Για καθένα από τα τέσσερα ειδικά πεδία και τις κύριες δράσεις του άρθρου 3, η κοινοτική χρηματοδότηση στα πλαίσια του προγράμματος προορίζεται για δράσεις ή σχέδια που αφορούν:

α) την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης, της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς, της ανταγωνιστικότητας και της προστασίας του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της εκπόνησης προτύπων και συστημάτων επισήμανσης και πιστοποίησης, μακροπρόθεσμων εθελοντικών δεσμεύσεων κατόπιν συμφωνίας με τη βιομηχανία και άλλους παράγοντες, καθώς και μελετών πρόβλεψης, στρατηγικών μελετών βάσει κοινών αναλύσεων και τακτικής παρακολούθησης της εξέλιξης των αγορών και των ενεργειακών τάσεων, μεταξύ άλλων για την προετοιμασία μελλοντικών νομοθετικών μέτρων ή την αναθεώρηση της ισχύουσας νομοθεσίας·

β) τη δημιουργία, τη διεύρυνση και την αναδιάρθρωση των δομών και των μέσων για την ανάπτυξη της αειφόρου ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων του τοπικού και περιφερειακού ενεργειακού σχεδιασμού και διαχείρισης, καθώς και την ανάπτυξη κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων και μέσων της αγοράς·

γ) την προώθηση συστημάτων και εξοπλισμών αειφόρου ενέργειας με σκοπό την επιτάχυνση της εισαγωγής τους στην αγορά και την ενθάρρυνση των επενδύσεων που διευκολύνουν τη μετάβαση από την επίδειξη στην εμπορία των πλέον αποδοτικών τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων της διάδοσης των βέλτιστων πρακτικών και των νέων διατομεακών τεχνολογιών, των εκστρατειών ευαισθητοποίησης και της δημιουργίας θεσμικών δομών που αποσκοπούν στην υλοποίηση του μηχανισμού καθαρής ανάπτυξης και της κοινής εφαρμογής βάσει του πρωτοκόλλου του Κιότο·

δ) την ανάπτυξη των δομών πληροφόρησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης· την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων, την προώθηση και διάδοση της τεχνογνωσίας και των βέλτιστων πρακτικών με τη συμμετοχή όλων των καταναλωτών, τη διάδοση των αποτελεσμάτων των δράσεων και των προγραμμάτων, καθώς και τη συνεργασία με τα κράτη μέλη μέσω επιχειρησιακών δικτύων σε κοινοτικό και διεθνές επίπεδο·

ε) την παρακολούθηση της εφαρμογής και του αντίκτυπου των κοινοτικών πρωτοβουλιών, καθώς και των δράσεων υποστήριξης·

στ) την αξιολόγηση του αντίκτυπου των δράσεων και σχεδίων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος.

2. Στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος, η οικονομική ενίσχυση που χορηγείται σε δράσεις ή σχέδια στα τέσσερα ειδικά πεδία και τις κύριες δράσεις του άρθρου 3, καθορίζεται βάσει της κοινοτικής προστιθέμενης αξίας της προτεινόμενης δράσης και εξαρτάται από τα οφέλη και τον αναμενόμενο αντίκτυπο. Όπου ενδείκνυται, δίδεται προτεραιότητα στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και τις περιφερειακές ή τοπικές πρωτοβουλίες.

Η ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50 % του συνολικού κόστους της δράσης ή του σχεδίου, ενώ το υπόλοιπο μπορεί να καλύπτεται από δημόσια ή ιδιωτικά κεφάλαια, ή από συνδυασμό και των δύο. Η ενίσχυση μπορεί, ωστόσο, να καλύπτει το σύνολο του κόστους ορισμένων δράσεων, όπως μελετών, τη διάδοση των αποτελεσμάτων των σχεδίων και άλλων δράσεων για την κατάρτιση, συμπλήρωση, εφαρμογή και αξιολόγηση του αντίκτυπου της κοινοτικής στρατηγικής και των μέτρων πολιτικής, καθώς και οιαδήποτε προτεινόμενα από την Επιτροπή μέτρα ενθάρρυνσης των ανταλλαγών εμπειρίας και τεχνογνωσίας για τη βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των κοινοτικών, εθνικών, διεθνών και άλλων πρωτοβουλιών. Το σύνολο των δαπανών που αφορούν δράσεις ή σχέδια που αναλαμβάνονται κατόπιν πρωτοβουλίας της Επιτροπής, όπως ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β), επιβαρύνουν την Κοινότητα.

3. Προκειμένου να συμβάλλει στη διάδοση των αποτελεσμάτων των σχεδίων, η Επιτροπή καθιστά διαθέσιμες τις εκθέσεις για τις δράσεις και τα σχέδια, κατά περίπτωση, σε ηλεκτρονική μορφή.

Άρθρο 5

1. Εντός εξαμήνου από την έκδοση της παρούσας απόφασης, η Επιτροπή, σε διαβούλευση με την επιτροπή του άρθρου 8 παράγραφος 1, καταρτίζει πρόγραμμα εργασίας. Το εν λόγω πρόγραμμα στηρίζεται στις αρχές του άρθρου 1 παράγραφος 2, του άρθρου 2, του άρθρου 3 και του άρθρου 4. Καταρτίζεται και ενημερώνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2.

2. Στο πρόγραμμα εργασίας αναφέρονται λεπτομερώς:

α) οι κατευθυντήριες γραμμές για καθένα από τα ειδικά πεδία και τις κύριες δράσεις του άρθρου 3, προκειμένου να εφαρμοσθούν οι στόχοι και οι προτεραιότητες του άρθρου 1 παράγραφος 2, του άρθρου 3 και του άρθρου 4, λαμβανομένης υπόψη της προστιθέμενης αξίας που προσδίδουν όλα τα προτεινόμενα μέτρα σε κοινοτικό επίπεδο σε σχέση με τα υφιστάμενα μέτρα·

β) το καθεστώς εφαρμογής, με διαχωρισμό μεταξύ των δράσεων που προβλέπονται κατόπιν πρωτοβουλίας της Επιτροπής και εκείνων για τις οποίες η πρωτοβουλία προέρχεται από τον ενδιαφερόμενο τομέα ή/και την αγορά, καθώς και το καθεστώς χρηματοδότησης, η μορφή και οι κανόνες συμμετοχής·

γ) τα κριτήρια επιλογής, τα οποία αντικατοπτρίζουν τους στόχους της παρούσας απόφασης, και το καθεστώς εφαρμογής τους για κάθε τύπο δράσης, καθώς και η μέθοδος και τα μέσα παρακολούθησης και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων των δράσεων και/ή των σχεδίων, συμπεριλαμβανομένου του ορισμού των δεικτών επιδόσεως·

δ) το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή του προγράμματος εργασίας, ιδίως όσον αφορά το περιεχόμενο των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων·

ε) οι λεπτομερείς κανόνες συντονισμού και σύνδεσης με υφιστάμενες κοινοτικές πολιτικές. Καθορίζεται η διαδικασία εκπόνησης και εφαρμογής δράσεων συντονισμένων με τις αντίστοιχες των κρατών μελών στον τομέα της αειφόρου ενέργειας, και αυτό για να δοθεί προστιθέμενη αξία σε σχέση με μέτρα που λαμβάνονται μεμονωμένα από κάθε κράτος μέλος. Τα μέτρα αυτά θα επιτρέψουν να επιτευχθεί ο βέλτιστος δυνατός συνδυασμός των διαφόρων μέσων που διαθέτουν τόσο η Κοινότητα όσο και τα κράτη μέλη·

στ) εφόσον χρειάζεται, οι επιχειρησιακές ρυθμίσεις για να ενθαρρυνθεί η συμμετοχή στο πρόγραμμα των απομακρυσμένων και εξόχως απόκεντρων περιοχών, συμπεριλαμβανομένων των νήσων, καθώς και η συμμετοχή των μικρομεσαίων

επιχειρήσεων (ΜΜΕ).

Καθόλη τη διάρκεια του προγράμματος, λαμβάνονται υπόψη οι κοινοτικοί κανόνες σχετικά με τη δημόσια πρόσβαση στην πληροφόρηση, τη διαφάνεια και την ισότητα ευκαιριών ανδρών και γυναικών.

Άρθρο 6

1. Το χρηματοδοτικό πλαίσιο για την εφαρμογή του παρόντος προγράμματος ορίζεται σε 200 εκατομμύρια ευρώ για το χρονικό διάστημα 2003 έως 2006.

Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, εντός του ορίου των δημοσιονομικών προοπτικών.

Τα ποσά δημοσιονομικής αναφοράς ορίζονται ενδεικτικά για κάθε ειδικό τομέα.

Ενδεικτική κατανομή του εν λόγω ποσού περιλαμβάνεται στο παράρτημα. Η εν λόγω κατανομή του προϋπολογισμού μεταξύ των τομέων είναι ευέλικτη ώστε να ανταποκρίνεται αποτελεσματικότερα στην εξέλιξη των αναγκών του τομέα· μπορεί να τροποποιηθεί με τη συγκατάθεση της επιτροπής του άρθρου 8.

2. Το καθεστώς για τη χρηματοοικονομική ενίσχυση της Κοινότητας όσον αφορά δράσεις που αναλαμβάνονται στα πλαίσια του παρόντος προγράμματος θεσπίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων(18).

Άρθρο 7

Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την εκτέλεση του παρόντος προγράμματος σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 8 παράγραφος 2.

Άρθρο 8

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή.

2. Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 4 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 αυτής.

Η περίοδος που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, ορίζεται σε τρεις μήνες.

3. Η επιτροπή θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της.

Άρθρο 9

1. Η Επιτροπή εξετάζει κάθε χρόνο την επιτευχθείσα πρόοδο του παρόντος προγράμματος και των δράσεων που έχουν αναληφθεί στα τέσσερα ειδικά πεδία και τις κύριες δράσεις του άρθρου 3 και υποβάλλει σχετική έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών.

2. Στο τέλος του δεύτερου έτους της περιόδου εφαρμογής του παρόντος προγράμματος και οπωσδήποτε πριν από την υποβολή προτάσεων για οποιοδήποτε μεταγενέστερο πρόγραμμα, η Επιτροπή παρέχει εξωτερική αξιολόγηση της συνολικής εφαρμογής των κοινοτικών δράσεων που διεξάγονται στα πλαίσια του παρόντος προγράμματος και συντάσσει τα συμπεράσματά της βάσει αυτής. Η εξωτερική αξιολόγηση γίνεται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Η Επιτροπή ανακοινώνει τα συμπεράσματά της βάσει της αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένων, εάν χρειασθεί, ιδίως υπό το πρίσμα της διεύρυνσης, των ενδεχόμενων αναπροσαρμογών του τρέχοντος προγράμματος, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των

Περιφερειών πριν από την υποβολή προτάσεων για το παρόν ή οποιοδήποτε μεταγενέστερο πρόγραμμα.

Άρθρο 10

1. Υπό την επιφύλαξη των παραγράφων 2 και 3, η συμμετοχή στο παρόν πρόγραμμα είναι ελεύθερη για κάθε νομικό πρόσωπο, δημόσιο ή ιδιωτικό, που είναι εγκατεστημένο στο έδαφος των κρατών μελών.
2. Στο παρόν πρόγραμμα μπορούν να συμμετάσχουν οι υποψήφιες χώρες, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στις ευρωπαϊκές συμφωνίες σύνδεσης, στα πρόσθετα πρωτόκολλα των συμφωνιών σύνδεσης καθώς και στις αποφάσεις των αντίστοιχων Συμβουλίων Σύνδεσης, βάσει των σχετικών διμερών συμφωνιών.
3. Ομοίως, στο παρόν πρόγραμμα μπορούν να συμμετάσχουν οι χώρες της ΕΖΕΣ/ΕΟΧ, βάσει συμπληρωματικών πιστώσεων και συμφώνως προς τις διαδικασίες που θα συμφωνηθούν με τις εν λόγω χώρες.

Άρθρο 11

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 12

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 26 Ιουνίου 2003.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος
>ISO_1>P. Cox

>ISO_7>Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
Α. Τσοχατζόπουλος

- (1) ΕΕ >ISO_1>C 203 >ISO_7>Ε της 27.8.2002, σ. 47.
- (2) ΕΕ >ISO_1>C 61 >ISO_7>της 14.3.2003, σ. 38.
- (3) ΕΕ >ISO_1>C 73 >ISO_7>της 26.3.2003, σ. 41.
- (4) Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 20ής Νοεμβρίου 2002 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα), κοινή θέση του Συμβουλίου της 3ης Φεβρουαρίου 2003 (ΕΕ >ISO_1>C 64 Ε >ISO_7>της 18.3.2003, σ. 13) και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Μαΐου 2003 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα). Απόφαση του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 2003.
- (5) ΕΕ >ISO_1>C 140 Ε >ISO_7>της 13.6.2002, σ. 543.
- (6) ΕΕ >ISO_1>C 198 >ISO_7>της 24.6.1998, σ. 1.
- (7) ΕΕ >ISO_1>L 283 >ISO_7>της 27.10.2001, σ. 33.
- (8) ΕΕ >ISO_1>C 78 >ISO_7>της 2.4.2002, σ. 35.
- (9) ΕΕ >ISO_1>L 7 >ISO_7>της 13.1.1999, σ. 16.
- (10) ΕΕ >ISO_1>L 7 >ISO_7>της 13.1.1999, σ. 20.
- (11) ΕΕ >ISO_1>L 7 >ISO_7>της 13.1.1999, σ. 23.
- (12) ΕΕ >ISO_1>L 7 >ISO_7>της 13.1.1999, σ. 28.
- (13) ΕΕ >ISO_1>L 7 >ISO_7>της 13.1.1999, σ. 31.

- (14) ΕΕ >ISO_1>L 79 >ISO_7>της 30.3.2000, σ. 1.
- (15) ΕΕ >ISO_1>L 79 >ISO_7>της 30.3.2000, σ. 6.
- (16) ΕΕ >ISO_1>C 172 >ISO_7>της 18.6.1999, σ. 1.
- (17) ΕΕ >ISO_1>L 184 >ISO_7>της 17.7.1999, σ. 23.
- (18) ΕΕ >ISO_1>L 248 >ISO_7>της 16.9.2002, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ενδεικτική κατανομή του ποσού που θεωρείται απαραίτητο((Η κατανομή αυτή είναι ενδεικτική. Η κατανομή του προϋπολογισμού μεταξύ πεδίων είναι ευέλικτη ώστε να ανταποκρίνεται καλύτερα στην εξέλιξη των αναγκών του τομέα.))